

Szkolenia dla nieobecnych ciałem

Jak nowoczesna technologia zmieni sposób szkolenia się organizacji?
Jak i kiedy korzystać z narzędzi, które powstają wraz z rozwojem oprogramowania i dostępu do szerokopasmowego internetu?

Tomasz Hoffmann

Lekcje w sali szkoleniowej – bez znaczenia czy przeprowadzone przez trenera wewnętrznego, czy trenera reprezentującego firmę szkoleniową, są niedoskonałe. Wymagają fizycznej obecności uczestnika w miejscu szkolenia, czyli wyłączenie go z pracy na od półtora dnia do czterech dni (licząc czas dojazdu i uwzględniając, że szkolenia trwają najczęściej od jednego dnia do trzech dni). Kolejną niedoskonałością tradycyjnych szkoleń jest nierówny poziom grupy (różne doświadczenie i staż pracy). Nie można też zapomnieć o dodatkowych kosztach: hotelu, dojazdu, wyżywienia, wynagrodzenia trenera, materiałów. Dodatkowo w organizacjach, w których szkoleń przeprowadza się sporo, część osób bierze w nich udział na prośbę przełożonych (często z nastawieniem „znów kolejne szkolenia na ten sam temat”, stosując taktykę – przetrwać, nie angażując

się nadmiernie). Przeprowadzanie tradycyjnych szkoleń jest nieelastyczną metodą nieuwzględniającą złożoności funkcjonowania współczesnych organizacji. Stosowanie ich jako jedyne modelu nie przystaje do oczekiwań młodych pracowników, którzy odgrywają coraz większą rolę na rynku pracy. Tradycyjne szkolenia, mimo swoich wad, nie znikną z rynku. Procesy szkoleniowe będą inaczej konstruowane, z dużo większym uwzględnieniem nie tylko e-learningu, lecz również wideokonferencji czy webcastingu. Jest wiele powodów, które przemawiają za tego typu rozwiązaniami, przede wszystkim oszczędność czasu i pieniędzy.

ZALETY WIDEOKONFERENCJI

Wideokonferencje poprawiają efektywność spotkań. Prawda, że wymagają one większe-

webcasts

go wysiłku, ale ponieważ jego elementem jest większa koncentracja i szanowanie czasu uczestników, szybciej dochodzi się do ustaleń. Ponieważ oddziaływanie mowy ciała jest ograniczone, nie ma czasu na rozmowy towarzyskie, szybciej przechodzi się do merytorycznej dyskusji. Dla większości menedżerów wideokonferencja jest rzadziej stosowana niż tradycyjne spotkanie, więc lepiej się do niej przygotowują.

Wideokonferencje nie powinny trwać dłużej niż godzina, półtorej. Spotkania tradycyjne są dłuższe, co odbija się na ich efektywności – dysponując narzędziem i umiejętnością pracy w trybie wideokonferencji (webcastów), możemy jednak spotkać się częściej (na dwóch – trzech sesjach), omawiając cząstkowo zagadnienia.

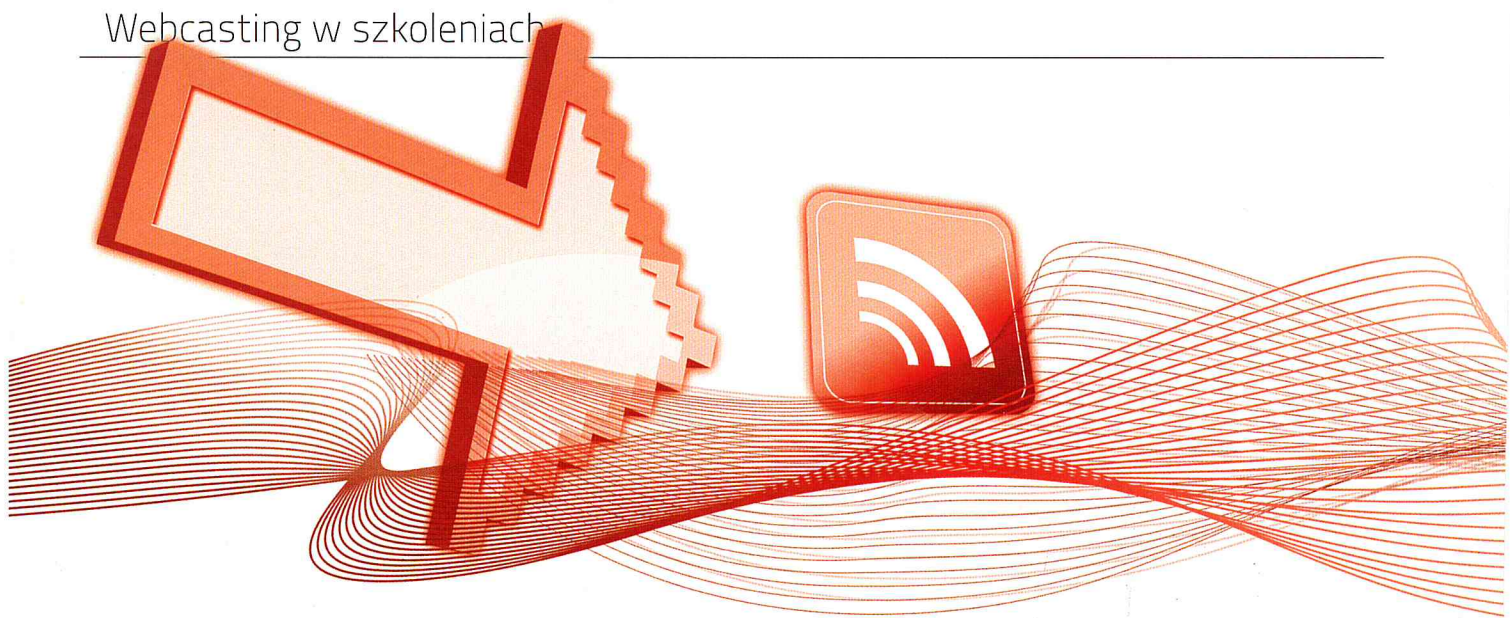
WYKORZYSTANIE WEBCASTU W SZKOLENIACH

Webcast określa się jako proces tworzenia oraz przekazu multimedialnych prezentacji (video, grafika, tekst, audio) przez przeglądarki internetowe. Istotą webcastingu jest nadawanie oraz odbiór prezentacji na żywo (online). Zazwyczaj webcast ma formę szkolenia lub konferencji, na których uczestnicy mogą brać udział w dyskusji oraz współtworzyć przekaz (np. odpowiadając

na udostępnione pytania, ankiety) czy też za zgodą moderatora spotkania – ingerować w treść szkolenia. Kluczem jest tutaj liczebność uczestników – im większa, tym trudniej o taki udział.

Jest wiele sposobów wykorzystania narzędzi tego typu:

- organizacja spotkań – realna obsługa spotkań umożliwia połączenia nawet do kilkuset (przy zaawansowanych aplikacjach) osób w jednym momencie. Pamiętaj jednak należy, że większa liczba uczestników konferencji webcastowej wymusza lepszą jakość łączy internetowych;
- podczas spotkań możliwe jest udostępnianie dokumentów, prezentacji oraz programów, a nawet umożliwienie przekazania kontroli nad tworzeniem dokumentu/prezentacji uczestnikom szkolenia;
- obecnie narzędzia webcastingowe umożliwiają kontakt nie tylko między komputerami PC oraz Mac, ale również iPhone, Blackberry i innymi urządzeniami korzystającymi z technologii WiFi, czy urządzeniami mobilnymi z technologią 3G;
- w konferencji można wziąć udział, wykorzystując komputerowe systemy do przesyłania dźwięków (VoIP) lub telefon;
- istnieje możliwość nagrywania spotkań – dla osób, które spóźniły się lub opuściły spotkanie.

Webcast umożliwia podejmowanie decyzji, rozmowy, wymianę doświadczeń i informacji z każdą osobą w każdym zakątku świata. Zmienia się oczywiście rola trenera, nie w każdej też sytuacji webcast jest optymalnym rozwiązaniem.

Webasty mogą mieć dwa główne zastosowania, w których efektywność jest zapewniona: przy organizacji wszelkiego rodzaju szkoleń wewnętrznych w organizacjach (uczestnicy się znają, a tematyka szkolenia nie jest dla nich zupełnie nowa) oraz do szkolenia ekspertów z branży (np. z nowych rozwiązań, procedur czy przepisów). Specjaliści w danej dziedzinie posiadają bowiem zbliżoną bazę wiedzy, która w znakomity sposób ułatwia przeprowadzenie szkolenia.

Niezależnie od tego, kto jest uczestnikiem takiego projektu, powinny one opierać się na kilku zasadach:

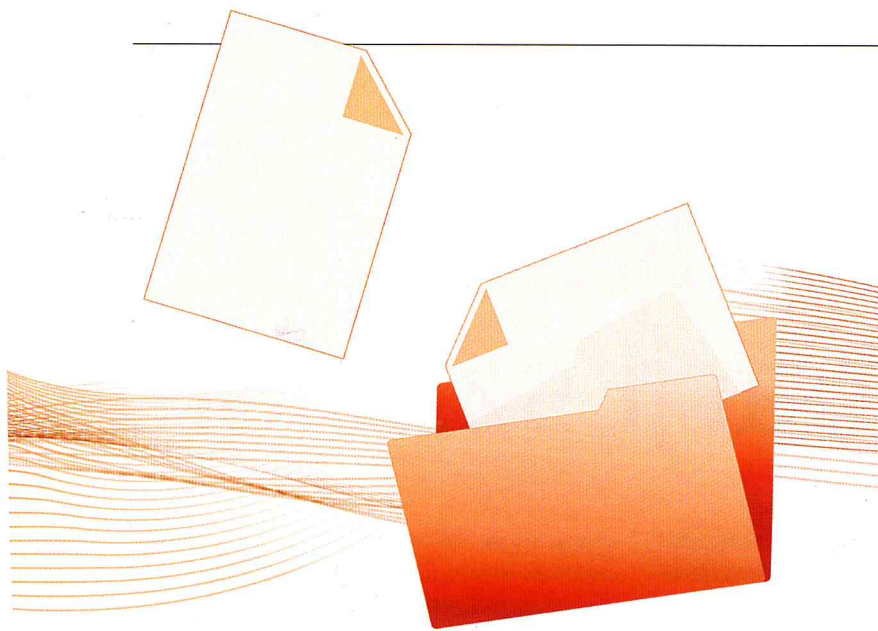
- nie powinny trwać dłużej niż godzina – półtorej (dłużej trudno utrzymać koncentrację i uwagę uczestników; dla trenera to też duży wysiłek ma ograniczony kontakt z uczestnikami);
- w trakcie tego typu spotkań kluczowy jest dźwięk – warto, by każdy uczestnik miał słuchawki i mikrofon;
- ważne, by trener lub prowadzący nie był za wszystko odpowiedzialny – musi być osoba odpowiedzialna za sprawy techniczne (nawet rozwiązywanie ewentualnych problemów) i nie może nim być pro-

wadzący – może go to wytrącać z równowagi, denerwować, obniżyć wiarygodność jako trenera – lepiej niech specjalista się tym zajmie.

Narzędzia webcastingowe są naturalnym rozwinięciem idei e-learningu. Zastosowanie streamingowej technologii przesyłania obrazu i dźwięku umożliwia utrzymanie większego zaangażowania ze strony uczestników niż np. w przypadku konferencji telefonicznej. Webcasting może być wykorzystywany praktycznie do tych samych celów, którym służą bezpośrednie spotkania (dyskusje, konferencje, szkolenia, sprzedaż).

PODCASTING, CZYLI PUBLIKACJA INTERNETOWA

Podcast w najprostszy sposób można określić jako internetową publikację – transmisję (z ang. broadcast) dźwiękową lub filmową. Zazwyczaj transmisje te mają charakter regularnych odcinków. Podobnie jak w przypadku webcastingu podcasting wymaga dostępu do internetu oraz komputera, telefonu czy innego urządzenia umożliwiającego dostęp do zasobów sieciowych. Różnica polega na tym, że w tym przypadku osoba zainteresowana udziałem w audycji nie musi być online w momencie tworzenia przekazu. Tak więc jako podcasting można traktować np. filmy i audycje zgromadzone w serwisie YouTube.

Uczestnik może pobrać interesującą go audycję w dowolnym momencie i po zapisaniu na nośniku odtwarzać ją nawet bez dostępu do sieci (offline). Uwzględniając trendy szkoleniowe, narzędzie to może być wykorzystywane do wzbogacania szkoleń e-learningowych przez prezentowanie cykli szkoleniowych przez trenerów (jeżeli nie ma możliwości szkolenia synchronicznego) lub publikację archiwalnych webcastów, które stają się wówczas podcastami. W ten sposób tworzą się szkolenia asynchroniczne.

Biorąc pod uwagę dostępność i łatwość pozyskiwania materiałów audio-wideo (np. przy użyciu telefonów komórkowych) podcasting staje się świetnym narzędziem wymiany wiedzy i doświadczeń wśród pracowników. Zorganizować trzeba jedynie miejsce (np. platformę e-learningową, forum firmowe), gdzie audycje te mogą być przedstawiane jako materiał edukacyjny. Czy webcasty i podcasty zdominują rynek szkoleń? Oczywiście nie. Będzie to raczej blended learning, czyli metoda wykorzystująca różne media w procesie

edukacji. Szkolenia muszą być elastyczniejsze i lepiej dostosowane do sposobu pracy i zwyczajów zmieniającego się rynku pracy.

Łącząc strefę szkoleń tradycyjnych z e-learningiem, blended learning ma dodatkowo inne zalety: wyrównuje poziom wiedzy przed szkoleniem oraz przygotowuje do warsztatów praktycznych, sprawdza po szkoleniu zapamiętane wiadomości, utrwala i poszerza przekazywane informacje. Ostatecznie proces szkoleniowy może zostać zoptymalizowany pod względem kosztów, jak i efektywności przekazywania wiedzy.

Zmiany na rynku szkoleń są nieuchronne. Wykorzystywanie wideokonferencji czy webcastingu z każdym rokiem będzie rosło i będzie zastępować aktualnie dominujący model – trener – sala – uczestnicy w niej obecni (przynajmniej ciałem). ■

Tomasz Hoffmann,
Learn Up,
ekspert Talent Club
Współpraca
Janusz Nowak

